

RÖSTRÄTT FÖR KVINNOR

Tidning utgiven av Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt.

MOTTO: *Vi kunna aldrig göra så mycket för en stor sak som en stor sak kan göra för oss.*

II ARG.

STOCKHOLM, 15 APRIL 1913.

N:r 8.

RÖSTRÄTT FÖR KVINNOR

utkommer den 1 och 15 i var månad

Redaktör: ESTER BRISMAN.

Träffas onsdag och lördag kl. 1/3 3—1/2 4.

Redaktion och Expedition: 6 Lästmakaregatan 1

Expeditionen öppen vardagar kl. 1—4.

Rikstel. Norr 600. Allm. tel. Brunkeb. 944.

Telegramadress: Rösträtt, Stockholm.

Prenumeration genom posten

Pris för 1913 1 krona. Lösnummer 5 öre.

För utlandet sker prenumeration antingen genom

posten eller genom insändande av 1 krona 75

öre i postanvisning till tidningens expedition.

Annonspris: 15 öre per millimeterhöjd, större

annonser och årsannonser rabatt.

Rikstel. 456. Allm. tel. 604.

9 f. m.—7 e. m.

Ett gynnsamt tillfälle för högerkvinnorna.

Namninsamlingen för kvinnornas opinionsyttring har nu tagit sin början. Överallt i landet äro listor ute, och tack vare intresserade och tjänstvilliga F. K. P. R.-medlemmar bringas de i cirkulation. Bland de socialdemokratiska kvinnorna är iveren stor, de liberala visa också en berömvärd arbetsvillighet — men hur är det måne med högerkvinnorna i landet? Ha de tänkt på vilket gynnsamt tillfälle detta är för dem att, utan att skada sitt parti, visa att de verkligen vilja ha rösträtt och desslikes gagna rösträtts-saken? Här är ju icke fråga om att arbeta för något partis kandidater eller motarbeta ett annat, utan helt enkelt att säga sin mening. Och skulle högerkvinnorna i denna punkt icke våga ha sin självständiga åsikt och stå för den, utan falla till föga för högerens ändrade uppfattning i kvinnorösträttsfrågan så vore de ju icke en smula bättre än de av högeren förkättrade socialdemokratiska kvinnorna, som alltid klandras för att de ej våga tänka annat än vad deras män befalla dem till. Likaså böra vi högerkvinnor besinna, att om vi icke deltaga i denna omröstning, överlämna vi vår rösträttsfråga åt vänstern, och när den slutligen löses — ty löst blir den trots högerens motstånd — då stå vänsterns kvinnor färdiga att ta emot den rätt de arbetat sig till och berett sig på, medan högerkvinnorna fortfarande hålla sig undan av rädsla för och obekantskap med det politiska livet. Det är på så sätt de komma att skada sitt parti. Ty om de tre politiska partierna gå till val, förstärkta med sina kvinnors röster, så kommer, vad direktör Widells utredning ger vid handen och vad erfarenheten från länder där kvinnans politiska rösträtt är genomförd visar, partifördelningen att ställa sig

Jag tackar pilgrimernas land framför allt för dess idealer — — — jag prisar det för dess ädla sinne för kvinnans rätt och utveckling till medborgerligt liv; för dess känsla av **arbetets heder** och alla goda arbetares rätt till hederlig arbetslön; jag tackar det för dess storartade vilja och strävande att giva allt åt alla, för de små nybyggen där den nya världens barn försöka verkliggöra den gudomliga läran om allmänligt broderskap. Man säger, att sådana idealer äro opraktiska. För höga sinnen är ingenting högsint opraktiskt.

Fredrika Bremer

(ur "Hemmen i den nya världen").

som förut. Men om högerkvinnorna icke använda sina röster, då försvaga de sitt parti och åstadkomma sålunda just det onda, som de nu vilja undvika genom att ställa sig utanför rösträttsfrågan eller — motarbeta den. Lyckligtvis finns det ju många högerkvinnor, både i Stockholm och i landsorten, som förstå faran av en dylik hållning, men vi äro för få, vi behöva få alla med. Här är ett det allra yppersta tillfälle för Sveriges kvinnor att ställa sig solidariska med varandra, och om vi så göra, kunna vi verkligen åstadkomma något stort. Att våra motståndare inse det och frukta det visar sig i de försök som här och där göras att ställa vår opinionsyttring i en skev dager. Så har t. ex. Landsföreningen klandrats för att den låter åldersklassen 18—21 år teckna sina namn på listorna och vissa högertidningar i landsorten ha gjort sig mycket besvär att söka förlöjliga namninsamlingen och utpeka den som ett barnsligt och ovederhäftigt tilltag. Det är ju rätt märkligt att något sådant försök ej gjordes vid kvinnornas masspetition år 1906, då åldersgränsen nedåt var liksom nu 18 år. Men kvinnorösträttsrörelsen var ej så kraftig då som nu och kunde därför lämnas i fred. Icke heller förspordes några anmärkingar i det hänseendet vid nykterhetsvännernas förbudsomröstning, där likaledes åldersgränsen nedåt var 18 år. Vad den *sifferökning* beträffar som kan tillföras namninsamlingen från åldersklassen 18—21 år, så kunde vi gott undvara den, ty vi veta, att unga kvinnor i den åldern fråga föga efter politisk rösträtt. Lika litet som de äro hågade att skriva på opinionslistorna, lika litet åtaga de sig att springa med listor. Den saken sköta vi gamla erfarna kvinnor bäst själ-

va. Men det finns en kontingent ungdomar i 18—21 års ålder, som vi ej gärna skulle vilja utestänga från omröstningen, och det är den vid högskolor, seminarier och universitet studerande ungdomen. De ha bringats att tänka över frågan, och när de sympatisera med densamma, ha de en fond av *entusiasm* och *värme* att tillföra vår rörelse, som vi i vår kallblodiga nord väl behöva.

Komman nu med I alla, som förstå vikten av att den svenska kvinnan blir erkänd som en fullmyndig medborgare. Kasten åsido alla tankar på partifördelning och låten icke avskräcka er av tvivlarnas och begabbarnas invändningar och hån. Låt oss visa Sveriges män att intet kan bryta vår solidaritet.

Jenny Wallerstedt.

Danmark dröjer än...

De danska kvinnornas förhoppning att i år vinna sin rösträtt har nu svikits. Som vi minnas, hade regeringen i sitt förslag till författningsrevision även medtagit rösträtt för kvinnor, och vid förslaget behandlings i riksdagen antogs det med 95 röster mot 12. Den 3 april behandlades det i landstinget, varvid emellertid beslöts tillsättandet av en kommitté för att närmare pröva regeringsförslaget. Detta beslut innebär att författningsreformen, alltså även förslaget om rösträtt för kvinnor, för denna session avslagits. Beslutet fattades med 33 röster, högerens och de frikonservativas, mot 31, regeringsvänsterns, de radikalas och socialdemokraternas. Det är att märka att även högeren i sitt motförslag till författningsrevision upptagit kvinnans rösträtt.

Det är alltså på två röster det beror att kvinnorösträtten, som i Danmark förbundits med förslag om fullständig författningsrevision, denna gång fallit. I Sverige är det 15 röster vi behöva i Första kammaren, och om rösträttskvinnorna i den amerikanska staten

Namninsamlingen.

Till Stockholms kvinnor!

Då L. K. P. R:s centralstyrelse vid sitt januarimöte i år beslöt att bland Sveriges kvinnor igångsätta en namninsamling angående kvinnornas rösträttsfråga, var det med den varma och säkra tillförsikten, att denna namninsamlings resultat skulle bli ett imponerande bevis på den styrka och den sympati denna rörelse under den sedan masspetitionen förflutna tiden tillvunnit sig.

Den apparat namninsamlingskommittén i Stockholm satt i gång för att i vidast möjliga kretsar få kvinnorna att lystra och ge sina namn, fordrar emellertid en stor arbetsstab. Det är icke nog med att F. K. P. R:s egna medlemmar mangrant möta upp. De måste taga vänner och bekanta med sig, så att skaran växer till tusen och åter tusen, som icke tveka att offra sin tid för att nå det efterlängtade målet. Denna arbetsvilliga skara är helt enkelt nödvändig för att icke namninsamlingens resultat skall komma L. K. P. R:s säkra tillförsikt och gångna års mödor på skam.

Därför upp till arbete! Det är er egen och edra barns framtid och rätt ni kämpar för! Alla, som vilja vara med om att hjälpa till, böra fortast möjligt insända sina namn och fullständiga adresser, helst även rote och kvarter, under adress Namninsamlingen, Lästmakaregatan 6. För muntliga upplysningar hålles byrån öppen alla dagar 1/4—5 och måndagar, onsdagar och fredagar 7—8. Men skyndsamt är av nöden, ty redan den 15:de i denna månad tar namninsamlingen sin början i Stockholm.

Stockholmskommittén

Den 14 april hölls i Stockholm i olika delar av staden agitationsmöten för att klargöra betydelsen av opinionsyttringen och mana till kraftigt deltagande i densamma. Lokaler och talare för dessa möten voro: *K. F. U. K:s hörsal*: lektor Johan Bergman, fru Elisabeth Wærn-Bugge och fröken Anna Ljungberg; *Folkets hus*: doktor G. Steenhoff, fru Agda Östlund; *Rösträttsklubben*: fru Else Kleen; *Kungsholmens realläroverk*: fröken Cecilia Francke, fröken Gertrud af Klintberg; *Gustav Vasa-automaten*: fröken Anna Kleman, fru Ezaline Boheman; *Kocksgatan 24*: fröken A. Symonds Ohlin, friherrinnan Ebba Palmstierna; *Ragvaldsgatan 1*: fru Hilda Sachs, fröken Valborg Ulrich.

New York yttrade mrs Chapman Catt nyligen, att deras närmaste uppgift är att omvända 1 million män — i New York skall nämligen folkomröstning rörande kvinnorösträtten äga rum 1915. Det förefaller ju som om dessa siffror icke kunde jämföras med varandra — och dock undra vi, om ej New Yorks kvinnor härvid ha det lättaste värvet sig förelagt.

Borstmagasinet

R. STOCKBLASSA

25 Drottninggatan 25

Allm. Tel. 50 53.

(A. F. 1582).

Jönköpings-Magasinet

Etabl. 1873. Regeringsgatan 45. A. T. 55 41.

Parfym- och Ramaffär.

Ivar Hægströms Boktr. A. B.

26 Gamla Kungsholmsbrogatan

Allt slags boktryck.

LAGERSONS SKOMAGASIN

Jakobsgatan 18 - Fredsgatan 8

Kvinnofrågor inför riksdagen.

Förbud mot kvinnors nattarbete.

Båda kamrarna ha avslagit hr Lindhagens motion om undantagsbestämmelser i vissa fall från lagen om förbud mot kvinnors industriella nattarbete. I första kammaren avslogs motionen utan debatt, medan andra kammaren först efter debatt och votering fattat samma beslut.

Hr Lindhagen talade där för sin motion och framhöll att den kvinnliga nattarbetslagen gått hårt ut över de kvinnliga arbetarna, särskilt inom typografyrket. 31 proc. av de kvinnor som lagen omfattar ha drabbats av den på ett synnerligen kännbart sätt.

Hr Pettersson i Södertälje instämde i sak med motionären, medan hr Widén framhöll att Sverige icke på egen hand kan göra undantag från den internationella överenskommelsen rörande kvinnors nattarbete.

Regeringens folkpensionsringsförslag.

Den 2 april remitterades regeringens proposition om allmän pensionsförsäkring till det för frågans behandling tillsatta särskilda utskottet. I Första kammaren skedde detta utan debatt; i Andra kammaren däremot uppstod en remissdebatt, inledd av hr Pettersson i Södertälje, som bl. a. framhöll kvinnornas undanskjutna ställning i förslaget och det motbjudande i att utmäta existensminimum olika för olika grupper av medborgare, som faktiskt äro likställda. Hr Petterssons synpunkter rörande förslagens behandling av kvinnorna underströks i debatten ytterligare av hrr Winberg och Rydén.

Kvinnorna och borgmästarvalen.

Konstitutionsutskottet hade tillstyrkt en av hrr Sjöberg och Kronlund väckt motion om rösträtt för kvinnor vid borgmästarval. Motionen avslogs i Första kammaren utan votering, men efter ett kortare replikskifte, varunder hr von Geijer yrkade avslag och hr M. Hellberg undrade varför kvinnorna just i denna kommunala angelägenhet icke skulle ha något inflytande och framhöll den inkonsekvens Första kammarens majoritet genom att avslå motionen skulle visa, då den ofta betonat att kvinnornas kommunala rösträtt är högst behjärtansvärd.

I Andra kammaren bifölls motionen utan debatt och votering.

Budapestkongressen.

Fru Lujza Lamács von Daniel, som på Stockholms F. K. P. R:s årsmöte höll föredrag om Ungern och visade skioptikonbilder därifrån, har hitsänts på ungerska statens bekostnad för att utarbeta en resehandbok, avsedd för de skandinaver, som ämna besöka rösträttskongressen i Budapest. Boken, som är illustrerad, utges av ungerska turistföreningen med understöd av åkerbruksministeriet och staden Budapest och tryckes på svenska, norska och danska. Fru Daniel är utsedd till skandinavernas ciceron under kongressen och talar en utmärkt svenska.

De kongressbesökare, som önska närmare upplysningar om färder i Ungern, kunna skriftligt vända sig till fru Daniel, som beredvilligt lovat besvara alla dylika förfrågningar — även på svenska. Hennes adress är: Frau L. L. Daniel, Idegengalgalmi-Szövecség, Budapest IV, Maria Valeriautca 1.

Preliminära program för såväl Budapestkongressen som mötet i Wien kunna erhållas från Rösträttsbyrån, Lästmakargatan 6, Stockholm.

ENERGON

förordas av Svenska läkare såsom ett kraftigt näringspreparat, verksamt styrkande vid allmän svaghet, blodbrist, rubbningar i nervsystemet och under rekonvalescens.

Energion (i pulverform) säljes i kartonger à kr. 1.40, 2.60 och 5.80. Tillverkas av A. B. Pharmacia, Torkel Knutsonsgatan 33, Stockholm. Kontrollant: Professorn m. m. K. A. Vesterberg.

Finnes Energion ej att tillgå på platsen tillskriv bolaget direkt.

Bortskänkt möda — bortskänkt glädje!

Vi svenska rösträttskvinnor leva nu i vår besökelses tid. Vår fråga har kommit i ett sådant läge att var och en av oss kan få hjälpa att vässa de vapen, som i sinom tid — och må den icke vara för långt borta! — skola nedbryta motståndet.

Det ligger möjligheter till stor tillfredsställelse i detta — men också ett stort ansvar!

De 14,000 svenska rösträttskvinnorna måste i år visa att rösträttsrörelsen är deras egen rörelse, i vilken alla ha lika stor del — och lika ansvar! De ha icke längre rättighet, varken mot sig själva eller mot saken, att anse att allt arbete som den kräver, tagits på entreprenad av ett energiskt, fanatiskt och talträngt mindretal, vars namn står i tidningar och på affischer, men vars livsvillkor för övrigt äro vitt skilda från alla andra utestängda kvinnors villkor.

En, och kanske icke den minst viktiga, av alla de svåra uppgifter, som under denna bråda tid åligga de aktiva rösträttsarbetarna, är att klargöra för var rösträttskvinna de kunna nå, att lika väl som vårt mål är gemensamt, skall också vårt arbete vara gemensamt. Det duger icke längre att flertalet övertygade rösträttskvinnor finner sig i att deras talan och deras arbete utföres av ett under arbetsbördan dignande fåtal, medan de själva sitta med händerna i knäet. Såsom rörelsen nu har växt, och så allvarliga som tiderna nu äro, kommer förr eller senare varje underlåtenhetssynd att hämma sig, och all den ligkiltighet och lojhet — icke för målet, men för arbetet —, som ännu gömmer sig i djupet och tystnaden här och där i landet, kommer att framdragas i ljuset när de intensivt arbetandes resultat skall summeras ihop. Den kommer då att giva våra fiender anledning att triumfera!

Hur ofta hör icke agitatorn, som reser omkring för att predika arbetets glädje för föreningar, där knappast någon enda medlem med gott samvete kan säga sig ha gjort något för rösträtten:

Ja, men betänk då att det är något annat för er, som icke ha annat att göra, och som ha den stora entusiasmen!

Till alla dessa, som så tänka, ber undertecknad att få säga några ord, och jag hoppas det må träffa dem, antingen de frysa i Haparanda, eller värma sig vid vårsolen i Ystad!

Det finns icke någon enda rösträttskvinna, som betyder något för saken och för arbetet, som icke har ett ofta mycket ansvarsfullt, men alltid mycket betungande arbete, icke vid sidan om rösträttsarbetet — men över det! De flesta ha, förutom plikter för hus och hem, dessutom sina respektive förvärvsarbeten, och de två tillsammans lagt övergå vida vad exempelvis de nog så betungda husmödrarna i de mindre samhällena ha att reda upp.

Kommer så "entusiasmen". Vår staccars, brinnande, kantstötta entusiasm, som vi skola rädda undan års missräkningar — och års arbete och missnöjet!

Tror verkligen någon av alla de rösträttskvinnor, som nu sitta i sina goda hem och med händerna i kors eller över ett broderi låta oss andra arbeta — tror verkligen någon enda av alla dessa att det är lättare att äse ligkiltigheten och lojheten —, när man själv har entusiasmen?

Förstår ni icke, alla ni medsystrar, som representera våra "slumrande miljoner", att det är ni som giva oss våra mest blodande sår — just genom entusiasmen! Tror ni icke att mödan är svår nog i och för sig, utan det tillskott av misströstan som ligkiltigheten ger, och som först känns bittert, när man själv har entusiasmen!

Liksom den är den arbetande rösträttskvinnans bästa hjälp, är den också hennes ömtåligaste och farligaste punkt, genom den blir hon skyddslös för alla de sår som tillfogas, icke av motståndare, men av vänner.

Rösträttsarbetet är icke någonting som ett fåtal åtagit sig, på det att alla andra skola slippa. Det är en sak som åligger var och en av oss att dela, och det finns ingen av oss som icke kan göra en hel del, utan att behöva åsidosätta andra intressen. De många som åtagit sig funktioner, kunna helt säkert sköta dem pålitligt och punktligt, utan att därför behöva äventyra framtid och ekonomi, de många som icke ens velat mottaga något ansvar, gå därför icke fria från sin andel av tidens tunga. De kunna, var och en av dem, kvicka och dumma, lata och flitiga, allesammans göra något för saken — och detta kunna de göra redan i vår — nu med detsamma!

De lösa sig därigenom icke blott från en tacksamhetsskuld till alla de kvinnor, som nu i tio år arbetat — icke för eget, men för allas mål, utan de tillförsäkra sig dessutom en glädje och en tillfredsställelse så djup att de endast för sin egen skull icke ha rättighet att missunna sig den!

Kom ihåg, ni alla som ännu intet gjort för saken, att när målet, som nu är oss helt nära, väl är vunnet, då kan ni endast fullt deltaga i segerjublet, därest ni bidragit till segerns vinnande!

Gwen.

Nya landvinningar.

I Tomelilla, där det förut funnits filial till Ystads F. K. P. R., har nu bildats en självständig F. K. P. R. med fröken Lydia Lundquist som ordförande.

I Kårböle har bildats en F. K. P. R. med fröken Barbro Wiklund som ordförande.

I Vång har bildats en filial till Ronneby F. K. P. R. med fröken Ebba Holgersson som ordförande.

En högtidsstund.

Fredrika Bremer-staty-kommitténs norska afton.

Fredrika Bremerstaty-kommittén hade till sin tredje föredrags- och musikafon, som hölls i Vetenskapsakademiens hörsal den 3 april, lyckats få till föredragshållare fil. kand. fru Karen Grude-Koht från Norge samt för den musikaliska avdelningen fru Dagmar Möller.

Aftonen blev en verklig högtid. Fru Grude-Koht föreläste om Camilla Collett på ett sätt, som gjorde att varje ord åhördes med den mest spända uppmärksamhet; hon hör till de föreläsare, som med hela sin själ känna med det de skildra. När hon talade om den unga Camillas utvecklingsår i den avlägsna prästgården; ungdomskärleken till J. S. C. Welhaven; striderna mellan honom och det Wergelandska partiet, för vilket hennes egen bror stod i spetsen; den ömma ledning och upmuntran i sitt författarskap hon senare fann hos sin man; hennes intill senaste ålder bevarade starka tro på kvinnornas rätt till utveckling och jämlikhet — när hon talade om allt detta, märkte man hur hon led med denna starka ande, då den hölls i överksamhet, huru hon gladdes åt dess kamp och dess segrar. Ett betydelsefullt moment var påvisandet av hur Camilla Colletts idéer verkat på yngre norska författare, framförallt Henrik Ibsen, som också själv erkänt detta inflytande.

Talarinnan slutade med att beskriva Camilla Collett-statyn, utförd av Gustav Vigeland, som den står rest i Slottsparken i Kristiania och hur barnen leka kring den, hur varje morgon unga män och kvinnor i ett långt tåg strömma förbi den ned till sina arbeten i staden. Här sköta de sina värv på affärsbyråer, i skolor, i studiesalar, ofta sida vid sida. Det var så Camilla Collett tänkt sig övergången, beredelseskedet till den jämlikhetens framtid hon drömde om.

I det intensiva bifall, som följde på föredraget, låg mer än ett tack, där uttalades hela åhörareskarans varma instämmande i de sista högstämde orden. Må även vi, så talade dessa bifallsyttringar, snart komma över den tröttsamma stridens tid till det fria, friska samarbetets, då vi alla få vara med att timra åt de unga en ljusare samhällsbyggnad!

Dagmar Möllers sång kom i denna stämning som en värhälsning. Hos denna konstnärinna har aldrig funnits en falsk aspiration, hon är i varje ögonblick under utövat av sin konst den helgjutet hängivna — en prästinna. Därför klingar allt hon bjuder, det må vara smärtfyllda eller glättiga sånger, så rent och daggfriskt, därför ljödo hennes toner i denna vackra stund som löften om en tid, när var och en skall nå så långt hon kan, därför, när alla hennes tacksamma åhörarinnor hyllade henne stående, och hon gav ännu en sång och ännu en, då blev hon en personifikation just av denna framtidens kvinna, som nått allt det hon kan och som kärleksfullt ger av sin rikedom åt alla med fulla händer.

H. S.

Nytt segerbudskap från Amerika.

I det senaste numret av den amerikanska kvinnorösträttstidningen Woman's Journal kommer underrättelsen, att båda kamrarna i Alaskas lagstiftande församling utan en enda nej-röst fattat beslutet att ge kvinnorna deras fulla medborgarrätt. Då Alaska är ett territorium, ej en stat, behöver detta beslut ej hänskjutas till valmännen för omröstning bland dem, utan lagstiftande församlingen äger att ensam avgöra frågan. Så har då kvinnans rösträtt nu nått ända till civilisationens yttersta utpost i norr.

Bodens F. K. P. R. har efter ett föredrag av fru Ella Billing återupplivats, varvid till styrelse valts: fru Hildur Westring, ordf., fru Anna Geijer, v. ordf., fröken Hildur Hackzell, kassaförvaltare, fröken Hedenmark, sekr., fru Augusta Boman, v. sekr., samt utan särskild funktion fruarna Elna Lundström och Anna Berglund. Revisorer blevo fru von Ahn och fröken Hulda Vikström.

Färila F. K. P. R. hade den 2 april samlat sina medlemmar till årsmöte i skolköket lokal. Mötet öppnades av ordf., som välkomnade de närvarande och med några ord påminde om föreningens verksamhet under det gångna året. Revisionsberättelsen upplästes därefter, och full och tacksam ansvarsfrihet beviljades styrelsen. Man övergick sedan till dagens viktigaste fråga, opinionsyttringen och namnsamlingen, varvid ordf. redogjorde för opinionsyttringens ordalydelse, dess organisation m. m. och manade alla till kraftigt arbete med namnsamlingen. En kommitté bestående av fruarna E. Kring och M. Vallman samt fröknarna A. Assarsson och A. Hamberg tillsattes.

Gävle F. K. P. R. firade den 4 april sitt 10-årsjubileum med en talrikt besökt festlighet å Arbetareföreningens salong.

I ett kort tal erinrade föreningens ordf., fru Klara Lindh om den kvinnliga rösträttsrörelsens utveckling och speciellt om det mångsidiga och resultatbringande arbete Gävleförbundet utfört. Sedan föreningarna i Göteborg och Stockholm bildats redan 1912, tog rörelsen stark fart under närmast följande år. Då bildades ett stort antal föreningar, däribland den i Gävle. Denna tillkom närmast som resultat av ett föredrag av "den kvinnliga rösträttsrörelsens moder", fru Ann-Margret Holmgren. Föreningen har under de gångna tio åren utfört ett mycket betydande arbete; en mängd offentliga föredrag ha hållits, två sociala kurser ha varit anordnade, vid namnsamlingen 1906 lyckades föreningen erhålla 4,546 namn från Gävle med omnejd o. s. v.

Talarinnan frambar ett tack till den press som stödde välvilligt stött föreningens verksamhet samt lämnade till slut en överblick av kvinnorrättsfrågans nuvarande läge. Då namnsamlingen i Gävle under april tages upp, hoppades man på öppna dörrar, öppna hjärtan och stor förståelse. Till slut utbragtes ett leve för Gävle F. K. P. R., följt av fyrfaldiga hurrarop.

Efter föredraget följde en konsertavdelning, därunder fru Mia Forssén sjöng flera vackra solonummer samt tillsammans med fröken Vilna Lindahl ett par förtjusande duetter, varjämte ett fiolsolo utfördes av en läroverksyngling, allt livligt applåderat av publiken.

Sist kom aftonens stora nummer, fru Elin Wagners underhållande enaktare "Penskaffets intervju". Här och där var dialogen kryddad med lokala anspelningar. Publiken var överförtjust och applåderade de uppträdande inför öppen ridå.

Göteborgs F. K. P. R. hade årsmöte den 31 mars. Av den vid sammanträdet föredragna styrelseberättelsen framgick, att föreningen under det gångna året utvecklats en mycket livlig verksamhet och sett sin medlemsiffra ökas från 600 till 930. Inkomster och utgifter balansera på en summa af 1,700 kr. Tacksam ansvarsfrihet beviljades styrelsen för förra årets förvaltning. Vid mötet lämnades meddelande om, att namnsamlingen i Göteborg omfattas med livligaste intresse och synes komma att lämna det bästa resultat.

Huskvarna F. K. P. R. hade den 31 mars sitt ordinarie halvårsmöte, då styrelse- och revisionsberättelsen upplästes och godkändes och arbetet för opinionsyttringen diskuterades och ordnades. Liksom föregående år beslöts att anordna en trädgårdsfest för stärkande av föreningens kassa.

I Hälsingborgs F. K. P. R. har fru Else Kleen inför en publik av 200 personer hållit föredrag över ämnet "Mobilisering".

Föredraget, som varade i över halvtimmen, var medryckande och kraftigt samt fullt av välinpassade humoristiska poänger. Det avtäckades med kraftiga, ihållande applåder. Efter föredraget följde sång av fru Ahlenius-Björk med pianoackompanjering av fröken Wengberg.

Härnösands F. K. P. R. hade den 6 april anordnat en rösträttsafton i Arbetareföreningens lokal, som var fullsatt av en intresserad publik.

Sedan man unisont sjungit Kvinnornas sång, höll fru Emma Setterlind ett föredrag, vari hon framhöll skälen för kvinnans politiska medborgarrätt.

Talet, som framfördes med värme, belönades med de välvilligaste applåder. Efter talet följde förtjänstfull deklamation av

Arbetet ute i landet

Elsa Collins "Det dagas", en serenad av Pierné och "Chanson russe" av Sidney Smith för piano och fiol. Dessutom sjöngs en rösträttsång av trestämmig damkör, allt mottaget med livligt bifall. Sedan den lustiga monologen "Några skäl varför kvinnorna icke skola ha politisk rösträtt" uppläst, avslöts den lyckade aftonen med unison sång.

Jönköpings F. K. P. R. hade sitt årsmöte den 18 mars. Sammanträdet inleddes med ett föredrag av fru Hulda Lundberg, som på ett belysande sätt framhöll varför kvinnorna behöva rösträtt och vartill de skola använda densamma. Därefter upplästes års- och revisionsberättelsen, och ansvarsfrihet beviljades styrelsen. Till ordförande valdes fröken Emma Aulin. Fruarna Lilja och Lithman, som voro i tur att avgå, omvaldes, och i stället för en från orten avflyttad styrelsemedlem invaldes fröken Ahrenberg. Till styrelsesuppleanter omvaldes fröken G. Hultman samt nyvaldes fru Holmqvist. Till revisorer utsågs fru T. Ericson samt fru S. Karnell med fröken A. Sjöstrand till suppleant. För att leda arbetet med namnsamlingen tillsattes en kommitté på 12 personer, bestående af styrelsen samt därjämte fruarna Holmqvist, Larsson och Schartau samt fröknarna Lindahl och Platou. Efter mötets slut hade kommittén ett kortare sammanträde, varvid till ordförande utsågs fru H. Lundberg och till sekreterare fröken E. Aulin. Föreningen har under mars även anordnat en Fredrika Bremerafton med föredrag av fröken E. Aulin. Festen var besökt av omkr. 200 personer.

Kalmar F. K. P. R. hade den 29 mars offentligt möte med anledning av namnsamlingen för opinionsyttringen. Rösträttsföredrag hölls av fröken Sigrid Kruse från Karlskrona, som med exempel från de senaste lagförslagen påvisade, att endast det direkta inflytandet på lagstiftningen är en verklig garanti för att kvinnans rätt vederbörligen tillvaratas. Att såsom hittills petitionsvis söka inverka på de lagförslag, som särskilt ingripa i hennes liv och arbete, är en lång, dyrbar och osäker väg. I de länder, där kvinnorrätten varit genomförd länge, har den medfört utslutande goda följder. Till sist påpekade talarinnan vikten av, att kvinnorna allmänt teckna sina namn å nu cirkulerande opinionslistor och därmed visa, att de ansluta sig till kravet på full politisk medborgarrätt. Före och efter föredraget sjöng fru Ellen Franzén från Torsås några sånger, vilka liksom föredraget livligt applåderades. Mötet var talrikt besökt och avslutades med ett angenämt samkväm.

Karlskoga F. K. P. R. hade den 30 mars anordnat offentligt möte, varvid fröken Ily Leffler uppläste d:r Wahlströms föredrag om Fredrika Bremer och föreläste därtill hörande skioptikonbilder. Ordf. påminde om den pågående insamlingen för Fredrika Bremerstatyn, och listor för tecknande av bidrag till densamma tillhandahölls efter föredragets slut.

Köpings F. K. P. R. har fru Ester Lutteman, som själv genomrest Ungern, hållit en föreläsning, utgörande en mycket lyckad bearbetning av det på Rösträttsbyrån tillgängliga föredraget om Ungern. Fru Lutteman hade dessutom till föreläsningen anpassat tre dikter av den ungerske skalden Sándor Petöfi. Föredraget var besökt av 600 personer, och en hel del måste vända på grund av bristande utrymme.

Landskrona F. K. P. R. firade den 5 april sin 10-årsfest med föredrag av fru Else Kleen från Stockholm. Som väntat var blev föredraget ett av de bästa och spirituella i kvinnornas rösträttsfråga, som hållits i Landskrona, och säkerligen blevo många av de närvarande, vilka ej tillhöra F. K. P. R., övertygade om att politiskt medborgarskap är den enda väg på vilken kvinnorna kunna få sina förhållanden förbättrade. Föredraget mottogs med ihållande applåder av den till omkring 400 personer uppgående publiken. Efter föredragets slut var supé anordnad å ångköket, i vilken närmare ett 100-tal deltog. Med anledning av föreningens 10-årsjubileum uttalade vice ordf., fru Francke-Åkesson glädjen över att intresset och livaktigheten ökats under de gångna åren. Medlemsantalet har i år nästan fördubblats och är närmare 200. Musik och sång bidrog att göra samkvämet angenämt.

I Ljungsbros filial av Linköpings F. K. P. R. höll fröken Jenny Wallerstedt den 5 april föredrag över ämnet "Kvinnorösträtten och kvinnornas opinionsyttring". Talarinnan gav först på ett medryckande sätt en klar överblick av kvinnorrättsrörelsen i allmänhet i skilda länder, påpekande att den numera vore en världsörelse, vilken likt en kedja omslöt nästan hela jorden. Därpå övergick talarinnan till vårt eget lands kvinnofrågor och främst rösträttsfrågan, och påpekade vikten av att Sveriges kvinnor genom att teckna sina namn på opinionslistorna visa att de själva verkligen önska rösträtt. Det intressanta föredraget, som åhördes av cirka 100 personer, både män och kvinnor, mottogs med kraftiga applåder. Aftonens samkväm förhöjdes genom kör- och solosång.

Norrköpings F. K. P. R. hade den 3 april allmänt sammanträde. Största intresset för aftonen tilldrog sig opinionsyttringen och den därmed sammanhängande namnsamlingen. En kommitté tillsattes för att ordna och igångsätta denna senare. I några inledningsord uttalade v. ordf., fru Anna Elg, sin förhoppning, att ett enigt samarbete mellan höger och vänster kvinnor skulle komma till stånd och resultatet bli det bästa möjliga. Fröknarna C. Lundell och A. Klingspor fägnade de närvarande med sång och musik, och fröken H. Nordholm uppläste den särdeles innehållsrika och träffande ledaren i nr 1 av Rösträtt för Kvinnor: "Vad vår strid gäller." Flera nya medlemmar ingingo i föreningen.

Sandvikens F. K. P. R. hade den 28 mars anordnat ett samkväm, vartill utom medlemmarna alla för frågan intresserade kvinnor inbjudits. Sedan "Madame Anti" framfört sina skäl mot kvinnans rösträtt, utfördes sång av fröken N. Lundin och musik av doktorinnan R. Gibson. Därefter vidtog en rätt livlig diskussion över ämnet: "Är det främjande för min utveckling att vara rösträttskvinna?", varvid den framställda frågan till sist besvarades med enhälligt ja. Sedan fröken M. Ljungqvist uppläst en av Selma Lagerlöfs berättelser och den nyvalda ordföranden avtackat den avgående styrelsen, skildes man efter en angenäm samvaro.

Stockholms F. K. P. R. hade den 31 mars årsmöte. Ett sedan föregående möte vilande stadgeändringsförslag, varigenom årsavgiften bestämdes till 1 kr. eller 50 öre, antogs, varefter företogs val av styrelse. Till medlemmar i densamma valdes fröken Signe Bergman, fru Alma Faustman, fru Karin Holmgren, fru Amanda Horney, fröken Gertrud af Klintberg, fru Carola Sahl v. Koch, fröken Anna Lindhagen, fröken Anna Ljungberg, friherrinnan Ebba Palmstierna, fru Hilda Sachs, d:r Alma Sundquist, fröken Anna Åkerberg, fru Ella Billing, fröken Helene Philipson och fru Elisabeth Warn-Bugge, med fröken Eva Lychou, med. kand. Hjärdis Nilsson och fru Hildur Kjörling till suppleanter. Till revisorer valdes fröken Hulda Wahlström och doktor Eva Ramstedt, med fröken Alfhild Lamm och fröken Anna Bildmark till suppleanter. Vid mötet hölls föredrag med skioptikonbilder av fru Lujza Lamács von Daniel från Ungern, som på utmärkt svenska talade om förberedelserna till sommarens rösträttskongress i Budapest, samt beskrev en del av landets sevärdheter. Föredraget mottogs med livliga bifallsyttringar. Yrkesinspektören fru Betzy Kjelsberg från Drammen, som föreningen även hade glädjen att för aftonen se som gäst, yttrade till sist några ord om de norska kvinnornas vissa hopp, att deras politiska rösträtt nästa år skall vara utsträckt till alla landets kvinnor.

Vid senare hållet styrelsesammanträde har fröken Anna Lindhagen valts till ordf., fröken Anna Ljungberg till v. ordf., fruarna Karin Holmgren och Alma Faustman till sekr. samt fröken Anna Åkerberg till kassaförvaltare.

Svarlviiks F. K. P. R. hade sitt årsmöte den 15 mars. Sedan ordf., fru Karin Lundgren, hälsat de närvarande välkomna, upplästes års- och revisionsberättelsen, och ansvarsfrihet beviljades styrelsen. Vid därefter företaget styrelseval återvaldes till ordf. fru Karin Lundgren, v. ordf. fru Marianne Barth, sekr. fru Joseffa Johansson och v. sekr. fru Hilda Eriksson. Till skattmästare efter fru Anny Bergström, som av sagt sig, valdes fröken Emmy Rothvik och till övriga ledamöter i styrelsen valdes fru Amanda Tolf och fru Hilda Persson. Re-

visorer blevo fruarna Andrietta Lindblom och Mary Klang med fruarna Mia Nilsson och Sofia Johansson till suppleanter. Därefter utdelades namnsamlingslistor. Slutligen föredrogs av "Madame Anti" under stor munterhet Frigga Carlbergs roande monolog: "Några skäl varför kvinnorna icke skola ha politisk rösträtt." Sedan fru Kristina Andersson framfört föreningens tack till styrelsen för det arbete den nedlagt under det gångna året, avslöts mötet. Flera nya medlemmar ingingo i föreningen. Efter mötet höll f. d. riksdagsman Norlén ett intressant föredrag över ämnet: "För och emot kvinnans fulla medborgarrätt."

Sölvesborgs F. K. P. R. hade den 3 april anordnat ett möte med föredrag av fru Else Kleen om kvinnornas mobilisering. Det intressanta föredraget belönades med en stark applåd, varjämte fröken Ebba Hultqvist uttalade lokalföreningens och de närvarandes tack för de impulser, som fru Kleen givit med sitt aktiva arbete. Det synliga resultatet blev till sist ett flertal nya medlemmar i rösträttsföreningen.

Tomelilla F. K. P. R., som varit filial till Ystadsföreningen, hade i början av april anordnat samkväm med föredrag av fru Maja Strandberg, som talade om "Samhället och kvinnan". Efter det med stort intresse mottagna föredraget, ingingo många nya medlemmar i föreningen, så att den ansåg sig stark nog att stå på egna fötter och kunna skiljas från Ystadsföreningen. Styrelse valdes och till ordf. utsågs fröken Lydia Lundeqvist, till v. ordf. fröken Amalia Eriksson, till sekr. fröken Eklund och till kassör fröken E. Nilsson. Sång och musik utfördes av fröknarna Ida Björk och Maria Lenander från Ystad. Stämningen var god och intresset för rösträtten stort.

Tranås F. K. P. R. hade den 2 april anordnat en gemytlig teaterafton å Nya teatern, varvid ett amatörsällskap från samhället uppförde de roliga lustspelen "Kardborrar" och "Tosingar". Spelet flöt i det stora hela jämnt och samtliga de medverkande löste sina uppgifter på ett gott sätt.

Den 5 april höll d:r Gulli Petrini i Folkets hus ett föredrag om kvinnorrätten, varvid hon framhöll en hel del förhållanden på lagstiftningens område, som visa, dels att männen ansett sig ej behöva taga hänsyn till kvinnornas önsknings och behov, dels att männen, då de verkligen vilja lagstifta till kvinnornas förmån, sakna förmåga att på ett lämpligt sätt tillgodose de kvinnliga intressena. Talarinnan riktade till sist en enträgen vädjan till de kvinnor, som ännu stå utom rösträttsarbetet, att taga del i detsamma. Publiken tackade genom livliga applåder för det synnerligen klara och värderika föredraget.

I Vadstena F. K. P. R. höll d:r Gulli Petrini den 6 april ett med stort intresse åhört föredrag om kvinnorrätten och de sociala frågorna.

Visby F. K. P. R:s nyligen bildade kommitté för nytta och nöje hade den 15 mars i och för stärkande av föreningens kassa anordnat ett samkväm å högre flickskolan. Programmet inleddes av föreningens ordförande med uppläsande av Elsa Collins varma och medryckande dikt "Det dagas". Därpå följde "Penskaffets intervju" av Elin Wagner, där man får både se och höra flere historiska personer utala sin mening om kvinnorrörelsen. Publiken belönade de uppträdande med särdeles välvilliga och livliga applåder. När den sista i raden — hon som blev den första i vår svenska kvinnorrörelse — slutat tala, vidtog omedelbart som fortsättning på den vackra stämningen ett orgelnummer, utfört av fröken Jenny Köhler. Vid slutet av den därpå följande supén framförde kommitténs ordförande, fru Fanny Lundberg, ett versifierat tack till alla dem, som var på sitt sätt medverkat vid det angenäma samkvämet och bidragit till dess goda resultat. En damkvartett utförde till sist med verkligt god musikalisk smak "Aftonhälsning" av A. Herten samt "Barcarole" av Hagen. Samkvämet var över förväntan talrikt besökt.

Örebro F. K. P. R. hade den 1 april sammanträde å Strandrestaurangen. Aftonens betydelsefulla fråga var opinionsyttringen och dess organisation. Den inleddes av sekreteraren, som är föreståndarinna för Rösträttsbyrån härstädes, med en redogörelse för den uppgjorda planen. Det beslöts att i varje distrikt anställa en distriktsföreståndare, som skulle åga att med sig alliera flera husbesökare, alltså samma system som tillämpades vid förbudsomröstningen. Enskilda personer, som äro villiga medverka vid namnsamlingen, torde vända sig till Rösträttsbyrån, Storgatan 10 eller tel. 1614.

Uppsala F. K. P. R:s tioårsfest.

En så livskraftig F. K. P. R. som Uppsala är en omöjlighet, där inte en ordförande finns som Ellen Hagen. Hon har de rätta egenskaperna — den entusiasmens heliga eld som sprider sig till omgivningen, den bärande offervillighet, som inte skyr nöda och försakelse och den fasta tro på grundvärdet i den sak hon kämpar för, som ger "kraft i arm och mod i barn" och lägger de rätta orden på hennes tunga.

Med rätta formade sig därför tioårsfesten till en hyllning för Ellen Hagen.

Redan i "Pennskaffets intervju", som gavs med hurtigt mod inför en talrik publik, smögo sig fram små glada blommor till den unga ordföranden.

Efter pjäsens slut överlämnade sekreteraren fröken von Post till fru Hagen ett rösträttssmycke i guld att bäras om halsen och tolkade i vackra ord givarnas tack-samhet och beundran.

Fru Hagen tackade i ett fint format tal dem som stått henne bi i arbetet, särskilt inom styrelsen — hon har nämligen där ypperliga drabanter, varibland flera energiska unga fruar. Sist tackade hon sin man, som alltid givit henne och saken sitt trofasta stöd.

Och hon talade om det storslagna i rösträttsarbetet för kommande släktens rättigheter och om kampårens hänförelse. Hon beklagade dem som nu stå likgiltiga utanför striden, när en gång deras barn och barnbarn fråga dem — Hur var det? — säg oss — beskriv för oss — och de då intet ha att svara, därför att de ej varit med.

Hon höjde ett leve för samarbetet mellan kvinnorna och mellan männen och kvinnorna.

Lustiga rösträttsvisor sjöngos och den populära M:me Anti infann sig och gjorde lycka, som hon ju gör var hon kommer.

Vid supén föreslog fru Hagen skålen för gästerna, bland dem fru Ann Margret Holmgren, som för tio år sedan höll det första rösträttsföredraget i Uppsala.

Fru Boheman talade å Landsföreningens vägnar för fru Hagen, som hållit tändande föredrag över hela landet.

Prof. Öhrvall, som bland de närvarande var den äldste anhängaren av kvinnans rösträtt, berättade under publikens munterhet hur han någon gång på 80-talet förgäves sökt vinna fru Holmgren för kvinnans rösträtt!

Bland de många muntra skämten var en med versifierad tillägnan, av fru Söderman övverräckt rösträttskaramell av väldiga di-

PROMENADDRÄKTER

Kappor, Rid- & Sportdräkter, Pälsar & Supé-Kappor
förfärdigas med elegant snitt och till billiga priser.

H. SALMONSONS DAMSKRÄDDERI

St Paulsgatan 6 C, 1 tr.

A. T. Söder 31 29.

mensioner. Och så hela raden av komiska 1 april-telegram från Reuterskiöld, Thyren, påven, kejsar Vilhelm, Algot Sandberg m. fl.

Bland telegrammen från systerföreningarna må nämnas Helsingborgs:

Hell, hell de tio åren!
Nu låt oss glömma såren
Och suckarna och tåren
Och allt som tycktes tungt.
Så länge Staaft regerar
Och Ellen presiderar
Och alla travailerar
Är ännu hoppet ungt!

Till sist uppläste fru Eurén av henne författade kvicka verser till gluntmelodin "Uppsala är bäst". — "Är inte F. K. P. R:isterna bra, bättre än alla andra kvinnor här i Norden? Jag vågar till och med påstå — jaha, bättre än alla andra kvinnor uppå jorden!"

Ann Margret Holmgren
f. Tersmeden.

Ett tack.

Djupt rörd över all den vänlighet — minnesgåva, blommor, telegram och andra vänskapsbevis — som kommit mig till del vid Uppsala F. K. P. R:s 10-årsmöte, sänder jag vinnerna här och landet runt det varmaste tack.

Uppsala 7. 4. 1913.

Ellen Hagen.

Göteborgs och Bohus länsförbund

hade den 26 mars ombudsmöte i Göteborg, varvid arbetet för namninsamlingen organiserades sålunda att varje förening ansvarar för ett visst område inom länet. En del kvinnliga studerande ha erbjudit sig att under sommarmånaderna agitera för opinionsyttringen. Det vid föregående möte av förbundet beslutade friluftsmötet kommer att äga rum i slutet av juni i Munkedal.

Jämtlands länsförbund

hade möte den 24 och 25 mars. Mötet öppnades annandag påsk kl. halv 1 e. m. å Seminariet. Ombud för Östersunds, Bräcke och Hjerpens lokalavdelningar hade infunnit sig. Till ordf. under mötet utsågs fröken A. Hultquist och till sekreterare fru Anna Palmgren.

Vid företaget val till länsstyrelse beslöts, att Östersunds lokalavdelning skall ha 3 representanter i styrelsen och de övriga lokalavdelningarna 1 var med suppl. Som Östersundsstyrelsens representanter valdes nu fruarna Bergner och Svensson. Den tredje Östersundsmedlemmen liksom lokalavdelningarnas ombud kommer att väljas vid resp. föreningars enskilda möten.

Till revisorer valdes fröken A. Eriksson och fru M. Forsell.

Såsom ombud för de till Östersundsstyrelsen direkt anslutna landsortföreningarna valdes fröken Elin Svensson från Sladrom, Genvalla.

Fru A. Sellström valdes som tack för långvarigt och energiskt arbete till länsföreningens hedersledamot.

En del frågor rörande samarbetet mellan lokalavdelningarna behandlades.

På e. m. höll fröken Elin Wahlquist från Sundsvall ett intressant föredrag på Seminariet över ämnet: Vilka krav ställer rösträttsarbetet på kvinnan?

Andra mötesdagen behandlades på förmiddagen frågan om ordnandet av Bergman-Österbergskas kurserna, och på e. m. höll fröken E. Wahlquist i Goodtemplarsalongen ett synnerligen intressant föredrag med skioptikonbilder.

"Kvinnliga arbetsområden"

är titeln på en av Fredrika Bremerförbundet utgiven broschyr, innehållande uppgifter angående utbildning, löneförhållanden, arbetstillgång m. m. Den lilla skriften, som säkert kommer att fylla ett behov, är tillgänglig å förbundets byrå, Klarabergsgatan 48, Stockholm, för ett pris av 25 öre.

Min hustrus hushållspengar.

Av W. Pett Ridge.

(Översättning från engelskan.)

Det såg nästan ut som om jag skulle ha otur var gång jag gifte mig, men då jag säger detta, är jag mån om att inte bli missförstådd. Jag grämer mig inte över de pengar jag måste ge ut för min första, fast, som jag sa till begravningsentreprenören, då jag betalade honom, jag hoppades att den utgiften inte skulle komma igen alltför ofta. Och naturligtvis gick det åt pengar till mitt andra bröllop; man kan inte ställa till sådant på ett snällt och futtigt sätt, för då börjar grannarna prata och säger att man gjorde mer affär av den första, och så börjar resonera. Resonera är något, som jag aldrig kommer att tillåta i mitt hus. Börja på med det bara, så får ni se vart er auktoritet tar vägen! Jag berömde mig alltid själv över att vara herre i mitt hus under den första fru H:s tid. Mina grannar på ömse sidor kan intyga detsamma.

— Richard! sa min nuvarande. — Jag ger er mitt ord på att — ja, vi hade visserligen lämnat magistraten, men nätt och jämt gått ner för trapporna, och jag försökte bli av med min syster, som skött hushållet för mig, och hennes fästman, som varit våra vittnen.

— Richard! säger hon. (Det var något i hennes röst jag inte riktigt tyckte om; något inte riktigt så aktyningsfullt, som jag varit van vid under vår förlovningstid.) Richard! säger hon, jag har inte velat fråga dig förut, men hur mycket tänker du ge mig till hushållspengar?

Jag sa till de båda andra, att om de ville titta in under aftenens lopp, skulle jag kanske bjuda dem på något. De ville först invända något, men gick sedan sin väg.

— Vad är det du bråkar om? frågade jag. Hon upprepade sin fråga, och jag såg mycket skarpt på henne, innan jag svarade; ofta kan man utträtta ofantligt mycket med en blick.

— Tänker ge dig? sa jag. Jag förstår inte vad du menar. Om du lever i den föreställningen, att jag överlämnar en furstlig inkomst åt min hustru, så är det bäst att ta dig ur den ju förr ju hellre. Jag skall sköta dina hushållspengar precis på samma sätt som din företräderskas. Den första, fru H., lämnade mig sina hushållsböcker på lördagarna, sedan jag betalade mina arbetare, och jag gick igenom dem, tog reda på allt, gjorde frågor, tog räkningarna och gick omkring och betalade dem. Och varje liten summa, som kunde behövas för vad jag må kalla personliga prydnadsartiklar, måste hon begära i förväg på ett formellt och aktyningsfullt sätt.

— Skall jag då inte alls ha hand om några pengar?

— Inte om ett enda öre.

— Jag visste inte att det var meningen, sa hon.

— Då vet du det nu, anmärkte jag, och kan spara dig besväret att göra flera frågor.

— Ska vi ta spårvagnen? frågade hon. Jag påpekade för henne, att hon fått sitta i väntrummet hela tio minuter och att en promenad skulle göra henne gott. Jag nämnde också att den uppfattningen, att jag hade gott om pengar, borde anses som ett fullkomligt misstag. Jag talade tydligt, så att hon skulle kunna helt förstå min ställning.

Det var ett par veckor senare. Jag kom hem i vanlig tid och fann till min förvåning, för att icke säga förargelse, att ingen tog notis om min ringning, vilket vållade mig en del besvär med att leta efter tamburnyckeln. Ni kan tänka er, att jag inte var i mitt bästa humör, då jag kom in i hallen. Och då jag fick se henne ligga på soffan i förmaket — tänk er, förmaket, alldeles som om det vore söndag — sa jag rent ut vad jag tänkte. Jag är inte den som skrader orden, när jag en gång blivit grundligt förargad, och jag skulle tro, att jag höll på en kvarts timme. Kanske litet mer, kanske litet mindre. I alla händelser slutade jag, när jag höll på att bli hes.

— Nå, har du något att säga? frågade jag.

— Jag tror, Richard, säger hon med svag

Förenas nytta med
nöje och köp en
"SINGER"
SYMASKIN.

RYNKTIKTUR

Majorskan Edmann

borttager rynkor och pormaskar. Har en underbar förmåga att föryngra och försköna, ty hyn blir skär och genomskinlig. Anses vara det yppersta medel i sitt slag. I parti och minut!

FRANSKA PARFYMAGASINET
Hovleverantör

21 Drottninggatan 21, Stockholm

☛ samt i förnämsta Parfymaffärer. ☛
(A. F. 1555)

Lösnummer av Rösträtt för Kvinnor

säljas på följande platser:

Gävle: Missionsbokhandeln, Nygatan 40.

Haparanda: E. Hammaréns Bokhandel.

Krokstrand: Fröken Serafia Svensson.

Motala: Segerbrands Bok- och Pappershandel.

Nora: Emil Janssons Bokhandel.

Aurora Ehns Pappershandel.

Stockholm:

å Kungsholmen:

Tidningskontoret, Fleminggatan 43 B.

å Norrmalm:

Allm. Tidningskontoret, Gustav Adolfs Torg.

Tidningskontoret, Arsenalsgatan 3.

Rösträtt för Kvinnors Exp., Lästmakaregatan 6.

i Vasastaden:

Cigarraffären, Upplandsgatan 2 A.

å Söder:

Tidningskontoret, Hornsgatan 54.

å Östermalm:

Tidningskontoret, Karlavägen 6.

Strömstad: Fröken Frida Dahlgren.

Söderköping: Vilh. Courcelles Cigarraffär.

Vaxholm: Anna Anderssons Pappershandel.

Örebro: Örebro Antikvariat.

röst, jag tror att jag fått ett slaganfall. Mina stackars armar —

Jag tog av mig mössan och kastade den på golvet. — Det här betyder pengar, ropade jag. Jag förstår vad det är du vill. Du vill att jag skall ta ut vartenda öre jag har på banken, och sen ska du känna dig lycklig. Men det ämnar jag inte göra. Jag ska genast skicka dig iväg till ett sjukhus, och jag förmodar, att jag får finna mig i utgiften att gå till dig med ett par apelsiner varannan söndag.

— De vill inte ta emot mig på Allmänna sjukhuset, säger hon.

— Ligger du där, frågade jag, och säger mig helt lugnt, att detta hänt dig förut? I så fall har du gjort något, som antingen är, eller borde vara, mot landets lagar. Du har skaffat dig en man under falsk förövandning.

— Bruket av mina armar, säger hon, kan jag få igen vilket ögonblick som helst. Det kommer och går.

— Om du har något inflytande över dem, anmärkte jag, är det för alla parter bättre, ju förr du använder det.

Jag antar att många skulle gjort det misstaget att rusa i väg till doktorn med detsamma, trots det hon sa; men jag skickade i stället bud till min syster, att hon skulle komma och sköta hushållet. Hon hälsade, att hon höll på med sin utstyrelse och hade bråttom. Då måste jag anställa en främmande kvinna, som skulle ha två och femti om dagen och så maten. Två

